מו:

לעילי. וש"כן, ל) [שס],
נלקמן סו. סח. עה:],
לקמן עד., ל) [לקמן עה:,
נלקמן עה:],
ולקמן עה:],
ונדרים מח.],

עג:], ט) [דף עד.], י) [לקמן דף סט:ז. ל) עי׳ במשר

דף סט:], ל) עי הגאון ח"ל סימן י"

לו א מיי׳ פ״ב מהלכות עירובין הל״ה עשיו ה טור שו"ע הו"ח מימן שפא סעיף ב: לו ב מיי שם וטוש"ע שם : סעיף

רבינו חננאל אלא לאו דאתא גוי בשבת וקאמר אוסרין ואין מבטלין. והאי ביטול שכירות היא, דהא כבר אמר בתחילת פרקין אין עירוב מועיל במקום גוי ואין ביטול רשות מועלת במקום גוי עד שישכיר אלעזר הילכתא כר׳ יוחנן דקיימא לן שמואל ור׳ יוחנן הלכה כר׳ יוחנן. מסקנא דשמעתין כל . פונדק או חצר כיוצא בו פונוק או חבו כיוצא בו דמשכיר יכול לסלוקי הני דדיירי ביה כל אימת ושרוצה]. שוכר ישראל מז ן שרוצהן, שוכר ישראל מן המשכיר וקני ליה רשותיה ישרי להו לכולהו ישר׳ דדיירי התם לעירובי ולטלטולי, ושוכרין אפי׳ בשבת אי לא הוה גוי התם מבעוד יום כר' יוחנז. ואי לא הוה יכיל לסלוקינהו צריך לשכור מן הדיורין. הא דאמר שמואל אין לנו בעירובין אלא כלשון משנתנו, ואמרינן לה בה דתנז אנשי חצר ששכח אחד מהן ולא עירב כו', ש"מ דבחצר אחת יכולין לבטל. אבל בשתי חצירות זו לפנים מזו ושכח אחד מהם ולא עירב, אין יכול לבטל דהא חצר שנינז ולא חבירות. ודחינן לא כי אמרה שמואל אהא אמרה, דתנן שהמבוי לחצירות לחצר לבתים, פי׳ בעינן כחצר לבתים, פי׳ בעינן במבוי חצירות להתירו בלחי וקורה. אבל אם אין ביחי זקורה. אביי אם אין במבוי אלא חצר אחת לא, כלשון משנתינו דתני חצירות. גופה אמר שמואל . לחצר ואין ביטול רשות בחורבה. ור' יוחנז אמר יש ביטול רשות מחצר לחצו ויש ביטול רשות בחורבה. יקיימא לז כר׳ יוחנז. וכי . פליגי בשתי חצירות ופתח . חצירות זו לפנים מזו מתוך שאסורין) [שאוסרין] זו (שאסורין) על זו מבטלין. בא רבין ואמר אפילו שתי חצירות לפנים מזו פעמים מבטלין ופעטים מבטלין, כיצד נתנו עירובן יישאר לי ופעמים בבטלין, פיבו מומו פיזובן בחיצונה כו'. נשאר לי לכתוב בכאן פי' הא דאמר פעמים מבטלין . ופעמים אין מבטלין, כיצד והרגילו עירובן להיחשב כדיורי פנימית ואוסרין עליהם משום דהויא רגל האסורה במקומה בשביל ההוא דשכח ולא עירב ואוסרת שלא במקומה הואיל והרגילה העירוב שם ומודה שמואל בהא דמבטלין אוחו הרגל שהרגילו עירובן לחוך הפנימית ומשתריא פנימית לעצמה: כו' ושכח אחד בין מן הפנימית בין מן החיצונה (דהא) [ואין] מבטלין, מפני דריסת רגלו של זה שאסורה במקומה : **ניחא לעירובייהו גבייהו.** ולכשיבדלו מן החיצונה הרי הן בלא עירוב וכולן אוסרין זה על זה : ליבטיל. [ד]בר פנימית למן יבטל, . לפני פנימית לעירוב גבייהו, יבטל לבני לעירוב גבייהו ואע"ג דאסר עלייהו. ואי קשיא ליבטלו בני פנימית רשות חלירן לגבי האי דלא עירב ויהא הוא רגל המוחר במקומו דהא יחיד הוא ואינו אוסר על החיצונה אין מבטלין מחצר לחצר. **דברי** אביי חיצונה ותשתרי חיצונה לאו מילתא היא דהא דכיון דבטלי רשותייהו לגביה הוי להו אינהו רגל האסורה במקומה כדתנן⁰ נתנו לו רשותן הוא ורבא לפרושי טעמא דשמואל אינון. ויש מי מותר והן אסורין ואסרי החילונה ואע"ג דעירבו בהדה הא בטיל עירובייהו מכי איסתלקו להו מרשותא דפנימית ונהי דאין להן רשות להוליא מבתיהן שאומר מדשקלי וטרו אביי ורבא לתרוצי טעמא דשמואל, ש"מ הלכתא **על**ם. שהרי בטל העירוב בשביל זה והויא לה פנימית רגל האסורה במקומה דליתיה לעירובה לגבה: ליבטיל לבני **פנימים**. אף לבני פנימית: האי בר פנימים למאן ניבטיל כו' איכא הילונה דאסרה עלה. שעירוב מרגילה לתוכה: אין ביטול רשום מחלר לחלר. כלומר אין ביטול רשות כוותיה. מיהו אנן קבלינן דהילכתא בהני כולהו שמועתא כר׳ יוחנן

עירבו אלא דאתא בשבתא. להכי חשיב אין מערבין אפי׳ עירבו מאתמול לפי שאין הנכרי אוסר כי ליתיה כרבי יהודה מכל מחום כשבא הנכרי נתבטל העירוב לגמרי ושוב אינו חוזר למקומו אע"פ שחזרו ושכרו ממנו אוסרין ואין מערבין קרינא ביה:

שהמבוי לחצירות כחצר לבתים. דייקינן מינה בסוף

פירקין (ב) דאין מבוי ניתר בלחי וקורה עד שיהו בתים וחלירות פתוחים לתוכו שתי חלירות למבוי ושני בתים לחצר ומיהו בההוא שמעתא האמר שמואל אפילו בית אחד וחצר אחת י וחד מינייהו באחריתא:

ביצד נתנו עירובן בחיצונה כו' שתיהן אסורות. ול״ת לכיי

היכי פליג עליה ואמר יש בטול מחצר לחצר הא בהדיא תנא הכי לקמן (ג) בסוף פירקין וי"ל דאביי הוה מפרש שתיהן חסורות עד שיבטל:

נתנו עירוכן בחיצונה כו' האי בר פנימית למאן ניבמיל. הא פשיטא לן דכולן יכולין לבטל אצלו

(ד) דהוא מותר למקומן ורבא לא איירי אלא בשריותא דהנך דעירבו: ליבמיל לבני פנימית ליתא לעירובייהו גבייהו.

דכיון שאין יכול לבטל לבני חיצונה משום שחין ביטול רשות מחלר לחלר לא מצי שקלי בני פנימית לעירובייהו בחיצונה דאסרי עלייהו ולא דמי להא דאמרינן במי שהוליאוהו (לעיל דף מח:) רשות אחת משתמש לשתי רשויות ואין שתי רשויות משתמשות לרשות אחת מפרש ר"ת דכשנתנה אמלעית עירובה בזו ובזו מותרת עם שתיהן ושתיהן אסורות עמה דהתם כל חילונה וחילונה לעלמה מותרת במקומה אבל הכא דבני חיצונה נמי (ה) אסרי במקומן מפני הפנימית שלא עירבו דאוסרת עליהם אתו אינהו נמי ואסרי חלירן נמי לבני הפנימית כמו שעירבו עמהם ובטל עירובן: שכת

חיצונה דאסרה עלייהו ליבטיל לבני חיצונה אין ביטול רשות מחצר לחצר

שבח

אלא לאו דאתא בשבתא וקתני אוסרין ואין מערבין אין מבטלין שמע מינה 6 אמר רב יוסף לא שמיע לי הא שמעתא יי אמר ליה אביי את אמרת ניהלן ואהא אמרת ניהלן ראמר ^מ שמואל אין בימול רשות מחצר לחצר ואין ביטול רשות בחורבה ואמרת לן עלה כי אמר שמואל אין בימול רשות מחצר לחצר לא אמרן אלא שתי חצירות ופתח אחד ביניהן אבל זו לפנים מזו מתוך שאוסרין זה על זה מבטלין א"ל אנא אמינא משמיה דשמואל הכי י והאמר שמואל אין . לנו בעירובין אלא כלשון משנתנו אנשי חצר ולא אנשי חצירות אמר ליה כי אמרת לן אין לנו בעירובין אלא כלשון משנתנו אָהא אמרת לן יי שהמבוי לחצירות כחצר לבתים גופא אמר שמואל אין בימול רשות מחצר לחצר ואין ביטול רשות בחורבה • ורבי יוחנן אמר איש בימול רשות מחצר לחצר יש בימול רשות בחורבה וצריכא דאי אשמעינן מחצר לחצר בהא קאמר שמואל משום דהא תשמישתא לחוד והא תשמישתא לחוד אבל חורבה דתשמישתא חדא לתרווייהו אימא מודי ליה לרבי יוחגן וכי אתמר בהא בהא קאָמר רבי יוחגן אבל בהך מודי ליה לשמואל צריכא אמר אביי הא דאמר שמואל אין ביטול רשות מחצר לחצר לא אמרן אלא כשתי חצירות ופתח אחד ביניהן אבל ב' חצירות זו לפנים מזו מתוך שאוסרין מבטלין רבא אמר אפילו שתי חצירות זו לפנים מזו פעמים מבטלין ופעמים אין מבטלין כיצד נתנו עירובן י בחיצונה ושכח אחד בין מן הפנימית ובין מן החיצונה ולא עירב

שתיהן אסורות נתנו עירובן בפנימית ושכח אחד מן הפנימית ולא עירב שתיהן אסורות שכח אחד מן החיצונה ולא עירב פנימית מותרת וחיצונה אסורה נתנו עירובן בחיצונה ושכח אחד בין מן הפנימית ובין מן החיצונה ולא עירב שתיהן אסורות האי בר פנימית למאן ניבטיל ליבטיל לבני פנימית ליתא לערובייהו גבייהו ליבטיל לבני חיצונה אין בטול רשות מחצר לחצר האי בר חיצונה למאן נבטיל ליבטיל לבני חיצונה איכא פנימית ראסרה עלייהו ליבמיל לבני פנימית אין בימול רשות מחצר לחצר נתנו עירוכן בפנימית ושכח אחד מן הפנימית ולא עירב שתיהן אסורות האָי בר ְפנימיִת ְלמאן נבטיל ליבטיל ְלבני הפנימית אָיכא

בני פנימית אפילו לעצמה דהויא רגל האסורה במקומה ואוסרת שלא במקומה עד שתבטל: אנא אמינא משמיה דשמואל הכי. בתמיה: והאמר שמואל אין לנו בעירובין. להוסיף היתר: אלא כלשון משנתנו. ובמשנתנו (דף סט:) תנן אנשי חלר ששכח אחד מהם כו' נתנו לו רשותו כו' אלמא בחד חלר תנן ביטול ולא בשתי חלרות. והאי סיומא דאנשי חזר ולא אנשי חלירות לאו שמואל קאמר לה אלא רב יוסף קא דייק לה ממילתא דשמואל: שהמבוי לחלירום כחלר לבסים. במתניתין דפירקין היא[®] וקא דייק שמואל בלישנא דחלירות ובתים ויליף מיניה לקמןש דלא מיקרי מבוי להיות ניתר בלחי וקורה עד שיהיו בתים וחלירות פתוחין לתוכו שתי חלירות למבוי ושני בתים לחלר: אבל חורבה דחדה משמישתה לחרוייהו. ואסרי אהדדי אימא ליבטלו: מחוד שחוסרין. אם לא עירבה פנימית לעצמה דהויא רגל האסורה במקומה אפי׳ רבנן מודו דאוסרת שלא במקומה: מבטלין. דריסת רגלם לחילונה ומותרין בני חילונה לעלמן: ופעמים אין מבטלין. ואע"ג דאוסרין: נחנו את עירוכן בחיצונה. כן דרך כשמערבין שתי חלירות יחד אותו עירוב שעירבו חלר זה לעצמה להתיר דיורין שבתוכה מוליכין לתוך חבירתה ואין עושין עירוב אחר: שתיהן אסורות. ולא מהני להו ביטול וטעתא מפרש לקמן ואזיל: נחנו עירובן בפנימיח. בני חילונה מוליכין עירוב שביניהן ווי המתירן לחלירן

אלה להו דהסה בשבסה. אלמה ביטול רשות לה תקון אלה היכה דחזו

לערובי מאתמול: הא שמעהא. דשמואל דאמר בשתי חלירות זו לפנים

מזו שיוכל לבטל דריסת רגלם לחילונה: אם אמרם ניהלן. רב יוסף

חלה ושכח תלמודו וקא מדכר ליה אביי תלמידוי : אין ביטול רשות

בחורבה. בית מכאן ובית מכאן

וחורבה ביניהן וב' הבתים פתוחים

חילונה משום דריסת הרגל מבטלין

להם דריסת רגלם אם לא עירבו

לה ואסור להשתמש בה אא"כ עירבו דברי התום׳ אלו. אין מבטלין רשותן זה לזה להתיר את האחד להכנים ולהוליא מביתו הגהות הב"ח לחורבה דלה שרו רבנן ביטול רשות (ה) רש"י ד"ה נתנו עירובן אלא בחצר שלפני הבית דאקילו בה וכו׳ שביניהן המתיר לחלירן: (ב) תום' ד״ה לחלירן: (ב) תום' ד"ה שהמבוי וכו' בסוף פירקין. רבנן דהוי עיקר תשמישתייהו התם: מחוד שחוסריו. בני פנימית על בני

לבטל אללו ויהא הוא רגל מותר במקומו ורבא לא אירי: (ה) ד"ה לבטיל וכר גליון הש"ם גמ' ור"י אמר יש בימול רשות מחצר לחצר. ע"ל

נ"ב ראש דף עד ע"ח: (ג) ד"ה כילד וכו' בהדיח

תגן הכי לקמן. נ"ב ריש דף

עה: (ד) ד"ה נתנו וכו׳

מוסף רש"י

דף סד ע"א תוספות ד"ה

. לא שמיע שמעתא. דרב יוסף תלמידו דרב יהודה שהוא וחלה רב יוסף ונעקר תלמודו וכשהיה שומע מימרא דרב ושמואל ואינו לאותה שמועה מתחום ולאו חלחום ודיום מתמיה וכחו תכמידו של רב יהודה אני ולא אמר לי שמועה זו ואביי תלמידו מא.). את אמרת ניהלן. קודם חולייך (נדה לט.). זמבוי שהמבוי לחצרות כחצר לבתים. כשם שאסור להוליא חן הבתים במסור משפח מן שבנים לחלר בלא עירוב, כך אסור להוליא מן החלר למבוי בלא שיתוף, ולא תימא דלא דמו, דבית וחלר זו רשות היחיד וזו רשות הרבים, אבל חלר ומבוי שניהן רשויות של רבים הן (לקמן لاג:).

> מבן חלר זו לבן חלר אחרת כיון דפנימית אסורה חילונה נמי אסורה מפני רגל האסורה במקומה שאוסרת עליה ועוד שאין עירובה אללה: שכת

ונתנוהו לתוך הפנימית: שתיהן

אסורות. ואין ביטול מועיל: פנימים

מותרת. על ידי ביטול שביטלו להו

אותן בני חיצונה שנתנו עירובן לתוכה

בכל אחת מהן כמה בתין וכמה דיורין ופתח אחד ביניהן, כשם שמבטל אחד מבני חצר רשותו לבני חצירו, כך יש לו לבטל אפי׳ מחצר לחצר אחרת. דהא רב חסדא ורב ששת אליבא דר׳ יוחגן בעו ופשטי.

האי בר פנימים. ששכח ולא נתן בעירוב למאן ניבטיל: ליבטיל לבני פֿנימים. רשות חלירו דתיהוי פֿנימית מיהא שריא לעצמה וחיצונה תיאסר

נמי דריסת רגלו לבני חיצונה ורשותו לבני חיצונה דאסתלק ליה לגמרי והרי כולן מותרין : אין ביטול רשום. מבן חצר זו לבן חצר אחרת לשמואל

לחלר מ"מ דריסת הרגל יש להן בפנימית ובחילונה וא"ת יבטלו אף דריסת רגלם לחילונה אין ביטול רשות מחלר לחלר: **אירא פנימית דאסרה**